

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- **13072590**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/26752-26753 GK 144
7/27006-27005 GK 147
7/28003 GK 162
7/28006 GK 162
7/28729 GK 171
7/28732 GK 171
7/28861 GK 176

7/28006
Sic 162

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ'NİN
TBMM 7/28006 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

1. 2019 sonrası, İller Bankası tarafından Türkiye genelindeki il ve ilçe belediyelerine aktarılan toplam pay miktarı yıllar bazında nedir? Siyasi partiler arası kaynak tahsis farkı dikkate alındığında objektif kriterler gözetilmiş midir?
2. İLBANK tarafından kredi veya hibe desteği sağlanmasında kullanılan değerlendirme kriterleri nelerdir? Bu kriterler, başvuru yapan tüm belediyelere aynı şekilde mi uygulanmaktadır? Bu kriterlere ilişkin, objektiflik sağlamak üzere herhangi bir denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
3. 2019-2025 döneminde, doğrudan hibe (karşılıksız destek) verilen Büyükşehir, İl ve İlçe Belediyelerinin listesi nedir? Bu desteklerin illere, partilere ve yıllara göre dağılımı nasıldır? Hibe tahsislerinde öncelik sıralaması hangi objektif esaslara dayandırılmaktadır?
4. 2019 yılından itibaren, Cumhuriyet Halk Partili Belediyeler tarafından başvurusu yapılmış altyapı, çevre, ulaşım ve sosyal konut projeleri arasında onay süreci bekletilen veya bekleme süresi olağanın üzerinde uzatılan örnekler var mıdır? Varsa hangi il veya ilçe belediyelerine aittir? Bu projelerin askıya alınma veya geciktirilme gerekçeleri nelerdir?
5. Aynı kategorideki projeler iktidar partisine ait belediyeler için ne kadar sürede sonuçlandırılmıştır?
6. İLBANK'ın yönetim kurulu ve karar organlarında görev yapan üyeler ve uzmanlar tarafından, başvuru değerlendirme süreçlerinde başvuru sahiplerine sağlanan ret veya onay gerekçeleri yazılı ve gerekçeli şekilde kayıt altına alınmakta mıdır?
7. Sözkonusu belgeler kamu denetimi ve iç kontrol mekanizmaları açısından arşivlenmekte midir?
- 8-İLBANK tarafından teknik yeterliliği onaylanmış olmasına rağmen mali destek verilmemiş belediye projeleri bulunmakta mıdır? Mali destek verilmemiş projeler hangi belediyelere aittir ve mali destekten mahrum bırakılma gerekçeleri nelerdir? Bu durumun siyasi kimliğe göre farklı uygulandığına dair bir inceleme yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

İller Bankası tarafından Türkiye genelindeki yerel yönetimlere aktarılan toplam pay miktarı yıllar bazında aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

PAY DAĞITIM YILI	PAY TUTARI
2025*	226.090.608.443,55
2024	437.268.169.416,42
2023	243.745.046.111,90
2022	133.140.415.555,30
2021	69.095.302.223,91
2020	50.237.360.603,13
2019	41.766.276.938,79
TOPLAM	1.201.343.179.293,00
* 2025 Mayıs ayı itibari ile	

Pay dağıtımı, 5779 Sayılı Kanun çerçevesinde aşağıda belirtilen kriterlere göre gerçekleştirilmektedir.

Payların Hesaplanması ve Oranı

... "MADDE 2 - (1) İl özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden pay verilir. Pay, genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamından, vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutar üzerinden hesaplanır.

... "(2) (Değişik: 12/11/2012-6360/25 md.) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50 'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır. "

II Özel idare Paylarının Tahsisine İlişkin Esaslar

... "MADDE 4 - (1) 2 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen orana göre ayrılmış bulunan il özel idare payının; a) Yüzde 50'lik kısmı illerin nüfusuna, b) Yüzde 10'luk kısmı illerin yüzölçümüne, c) Yüzde 10'luk kısmı illerin köy sayısına, ç) Yüzde 15'lik kısmı illerin kırsal alan nüfusuna, d) Yüzde 15'lik kısmı illerin gelişmişlik endeksine, göre İller Bankası tarafından dağıtılır. "

... "(2) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen köy sayısı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından her yılın ocak ayından geçerli olmak üzere İller Bankasına bildirilir. "

Belediye Paylarının Tahsisine İlişkin Esaslar

... "MADDE 5 — (1) 2 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen orana göre ayrılan belediye payının; yüzde 80'lik kısmı belediyelerin nüfusuna ve yüzde 20'lik kısmı gelişmişlik endeksine göre İller Bankası tarafından belediyelere dağıtılır."

... "(3) (Değişik: 12/11/2012-6360/26 md.) 2 nci maddenin ikinci fıkrasına göre ayrılan büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30 'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İlbankA.Ş. tarafından aktarılır. "

hükümleri yer almakta olup Bankamız, ilgili Kanun maddelerine göre pay dağıtım işlemlerini gerçekleştirmektedir.

Yerel Yönetimlerin Bankamıza ilettikleri kredi veya hibe talepleri; Bankamızca hazırlanan ekonomik ve teknik değerlendirme raporları, Bankamız mevzuatı, yatırım ve finansman programı ile Yerel Yönetimlerin kredibiliteleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Sel, heyelan, orman yangını, deprem gibi doğal afetler sonucu oluşan hasarların acilen giderilmesi gerektiği durumlarda; özellikle içmesuyu tesislerinde meydana gelen ve halk sağlığını tehdit eden altyapı sorunlarına yönelik yerel yönetimlerin Bankamıza yaptığı kredi veya hibe başvuruları öncelikli olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca halkın günlük yaşamını olumsuz etkileyen yol, kaldırım, çevre düzenlemesi, yenilenebilir enerji ve ulaşım gibi alanlardaki kredi/hibe taleplerine öncelik verilmektedir.

Bankamızın ortakları olan yerel yönetimlerin kullanmış oldukları finansman bilgileri, Bankamıza ve diğer kamu kurumlarına olan borçları ile genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları paylar ve kesintiler hakkında bilgiler, Bakanlıklar, TBMM İhtisas Komisyonu üyeleri ve diğer milletvekillerine verilip verilmemesinin TBMM KİT Alt Komisyonunda tartışılması sonucu konu ile ilgili olarak 06.06.2008 tarih ve 22713 sayılı yazımızla BDDK'ya görüş sorulmuş olup; BDDK'nın 28.06.2008 tarih ve 8277 sayılı yazısı ile "5411 sayılı Kanunun 73. maddesinin 3. fıkrasında bankaların, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin, mensuplarının, bunlar adına hareket eden kişiler ile görevlilerinin, sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bankalara veya müşterilerine ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kalınan mercilerden başkasına açıklayamayacakları hüküm altına alınmakta ve aksine davranışlar müeyyideye bağlanmaktadır. " görüşü alınmıştır.

Yerel Yönetimler, kendisine ait söz konusu bilgilere kullanıcı kodu ve şifreleriyle İLBANK web sitesinden erişebilmektedirler.